

[Hans Hansen (Rørby).]

med i det. Og her står vi overfor noget, som er meget væsentligt og står i en vis forbindelse med alt det, der sker i øjeblikket vedrørende forhandlingerne om våbenstilstand i Korea. Jeg tror, at det er meget, meget svært for generalerne og officererne at nå til et resultat. Jeg tror, at det ville være meget, meget lettere, hvis civile myndigheder førte forhandlingerne. Der er jo noget, der hedder „ansigt“, og noget, der kaldes at hævde sin militære ære o. s. v. Det er meget vanskeligt.

Der er to ting, der står som væsentlige hindringer for freden i verden i dag, nemlig på den ene side, at man ikke spørger folkene; og på den anden side, at man har den tvungne værnepligt. Jeg tror, at hvis man spurgte folkene, taget i ordets egentligste forstand, verden over, ville der ikke blive krig, for der er ingen, der vil krig, men der sker en oppiskning af interesser fra magthavere, der undertiden sætter gryden i kog; men folkene som sådan vil ikke krig. Og hvad angår spørgsmålet om tvangen, så er tvangen jo det instrument, man har i baghånden, og hvorved man kan fastholde sit standpunkt, idet man ved, man har denne magt. Dette ville til en vis grad ændres, hvis man havde et frivilligt værn.

Overfor den frygt, der er kommet til orde fra mange sider også i dette høje ting, idet man siger, at man ikke er tryk ved at have frivilligt værn i stedet for tvang, behøver man kun at henvise til, hvad der skete under besættelsen, til den frivillige rejsning, der da fandt sted, modstandsbevægelsen, som vi kalder den. Det er svar nok. I vore dage, da ungdommen er sportsinteresseret som ingensinde før, ville sportsinteressen parres med en naturlig tilgang af uddannede på alle områder, og det ville kun blive et lønspørgsmål, om man fik soldater nok. Jeg havde lyst til at spørge den højtærede udenrigsminister, om han ikke tror, at den konservative ungdom ville melde sig? Jeg tror, ungdommen vil melde sig overalt, når den fik ansvaret, og jeg tror på større effektivitet under frivillighed end under tvang.

Det er vel ikke ved siden af at minde om, at en af de største tænkere, vi har fostret i Danmark, Grundtvig, netop ved behandlingen af den tvungne værnepligt i 1849 udtalte nogle ord, som jeg tror ikke er forældede i dag. Han stemte imod den tvungne værnepligt med den begrundelse, at værneviljen beror på, om folket frivilligt vil stille sit liv til rådighed til fædrelandets forsvar, og forøvrigt også på, om man fri-

villigt vil stille gods og midler til rådighed. Jeg tror, vi har grund til at mindes disse ord af Grundtvig. Jeg havde lejlighed til ved forsvarslovenes behandling at henvise til, hvad der var sket ved krigens udbrud i 1939, da 100 000 tyske elitesoldater, frivilligt uddannede, underlagde sig Frankrig, Holland og Belgien på få dage til trods for, at der i Frankrig stod 5 millioner mand under våben, og i Belgien og Holland henholdsvis 400 000 og 500 000 mand. Det var frivillighedens effektivitet, der var afgørende. Jeg tror, det er meget nødvendigt at tage spørgsmålet om frivillighed og om folkets mening om disse spørgsmål med i betragtning.

Det er blevet sagt, at man ikke tror på eller er tryk ved frivillighed; men det er interessant og morsomt at vide, at et æret medlem af det høje ting, som er decideret antimilitarist — den ene af hans sønner er militærnægter — har en anden søn, som i al hemmelighed under krigen kravlede op i telefonmasterne og klippede tyskernes telefonledninger over. Jeg nævner det kun for at føre et bevis for, hvordan det går, når folket får et ansvar. Der ville ske en fuldkommen ændring i hele ungdommens indstilling overfor militærvæsenet, hvis man indførte frivillighed i stedet for tvang, og det samme gælder spørgsmålet om folkeafstemning.

Derfor vil jeg henstille een gang til, at man overvejer, om vi ikke har tid til at foretage en folkeafstemning — det kan ikke hemme de forhandlinger, der er tale om — og spørge befolkningen, om den vil have udvidet antallet af stater i Atlantpagten eller ikke. Så var vi på den rigtige side, så bliver befolkningen spurgt, og hvordan udfaldet bliver — ja, det må befolkningen selv om, men det er også den, der har ansvaret og ingen andre.

Aksel Larsen: Udenrigsministeren har forsøgt at forsvare ændringen i Danmarks stilling i Ottawa med, at man havde sikret sig, at der stod tre partier bag den. Det er ikke noget forsvar. Man kan ikke komme her og fortælle, at 2, 3 eller 7 partier, eller hvor mange man nu vil tage, kan erstatte den institution, der hedder Danmarks rigsdag, som ene måtte være kompetent til at træffe beslutning. Udenrigsministeren siger, at rigsdagen står frit i dag, for protokollen er ikke underskrevet. Det er urigtigt, at rigsdagen står frit, regeringen har stemt i Ottawa, har dermed bundet Danmark, og det, der foregår her, er en formel forhandling. Det er jo sådan — og det ved udenrigsministeren også